

Ђорђе Јанковић: Према званичној историји испада да смо последњи крштени у југоисточној Европи, а наша Црква аутентична апостолска

Бу [Стање ствари](#) on [23. децембар 2023.](#) • ([54](#))

Ваљда смо једина земља у југоисточној Европи – а и у осталом делу Европе – која нема археолошки музеј, што значи да су археолози под контролом, рекао Јанковић 2016. године

Ђорђе Јанковић (Фото: ФСК/Снимак екрана)

Доносимо препис интервјуа археолога проф. др Ђорђа Јанковића за *Фонд стратешке културе* из 2016. године

Шта је забрањена археологија и зашто код Срба постоји и забрањена историја?

Забрањена археологија је све оно што открива неистине из прошлости. Археологија својом методологијом попуњава празнине тамо где нема писаних података. У нашој прошлости много тога је скривено. Ми веома мало знамо шта се стварно дешавало и имамо једну потпуну илузију онога што је било, и то је једна општа појава. Један од

примера је да се преко лажне историје, или недостатка историје, Србима подмеће којешта што није тачно – мења се историја, и Срби, не само Срби, него и сви Словени, се своде на неку нижу класу, нижу нацију, која треба да буде у неком ропском положају. Управо томе служи лажна историја и забрана рада на археологији.

Ми немамо археолошки музеј. Ваљда смо једина земља у југоисточној Европи – а и у осталом делу Европе – која нема такву институцију, што значи да су археолози *под контролом*.

Рекли сте да газдама не одговара да Срби имају самосвест. Ко су те газде и зашто им не одговара да Срби имају отаџбину?

Газде су традиционалне. Морамо да гледамо то кроз време. У почетку, ако може тако да се каже, је било Римско царство. Па онда Римско немачко царство, па сад, у ново време, су то Англосаксонци, или можемо све да сведемо на НАТО пакт. Они су газде, они нам креирају садашњост и будућност. А не одговара им јер би чињенице ојачале нашу способност за одбрану.

На пример, ако се сматра да смо ми народ који се овде доселио однекуда, слетео с неба, или у седмом столећу, онда ми немамо никакве корене овде.

Али ако смо ми овде аутохтон народ, као што јесмо, онда је прича сасвим другачија. Рецимо, онда је апостол Павле, који је апостол Илира, апостол Словена, и у руском предању о пореклу Словена се и каже да је апостол Павле проповедао Словенима, који су у Морави, која је у Илирику. А пошто Руси воде порекло од тих Словена који су на Дунаву, то значи да је и њима био учитељ апостол Павле. Ако је то тако, онда је наша Црква аутентична апостолска црква – значи нисмо крштени као што нам се прича, не знам, у деветом столећу, него смо крштени лично од апостола Павла, који је код нас успоставио Цркву. И аутоматски смо ми равноправни потпуно свим осталим црквама које су успоставили апостоли, И, наравно, из тога произлазе и дужности. Значи, није исто народ који је крштен пре пет или педесет година – он нема то знање преношено генерацијама које има народ крштен у време апостола.

Или други пример. Зна се да је цар Ираклије, римски цар, или византијски, дао Србима провинцију Далмацију – значи простор од Чачка па тамо до Лике. То је јединствен пример да византијски цар даје неком народу територију Римског царства. Дао ју је због заслуга српских за одбрану Византије у то време. Што значи да смо ми *са правом* на својој земљи – нисмо је отели, нисмо је освојили, нисмо дошли као Франци или нека германска племена или Сармати, Хуни итд, па освојили, него смо заслужили ту земљу и она је *с правом наша земља*. И то може да се потврди археолошки на више начина. Има таквих примера још.

Некад, кад је настајала цивилизација, она се ширила с југа – на северу су били хладни простори, глечери, и како су се они топили, тако су се људи померали на север. Ако прескочимо изванредан број хиљада година и дођемо до неолита, најстарији неолит је на Балкану, и одатле, са Балканског полуострва, се раширио по осталој Европи, у разним правцима. Према томе, порекло цивилизације, цивилизоване Европе, је на Балканском

полуострву. А узгред, или не тако узгред, појам Европа се некада односио на Балканско полуострво – није се односио на континент, него на Балканско полуострво, и тако је било све до шестог столећа. А онда после тога почиње замена појмова – Балкан постаје нешто турско, заостало, примитивно, а они присвајају Европу и претурску цивилизацију за себе. Наравно, и претправославну цивилизацију, јер њима та цивилизација не одговара.

Има још таквих примера. Рецимо, римски цареви. Илирски простор је дао велики број римских царева – ниједна друга територија Римског царства није дала толико царева. Ту су и Константин Велики, и Јустинијан Велики, што показује да су на нашем простору, међу Илирима, који су преци Словена, стварале неке личности које су биле у стању да човечанство воде напред великим корацима. Е, то је нешто што је за Запад, који је освојио своје просторе силом, тешко прихватљиво.

Зашто постоји тенденција у науци да се Словени представе као млади народи?

Онај ко је млађи треба да слуша старијег. Овде је преко промене свести, уз коришћење фалсификовања прошлости, наметнут тај потпуни привид да су Словени неки млад народ. Ако се погледа римско време и римски простор, онај ко је ушао у састав Римског царства није ништа мањи од Галије, Шпаније, итд. Али у свим европским савременим историјама порекла Европе нећете наћи Илире, него су ту Грци, Римљани, Келти и Германи. Данас, нарочито из Америке, се инсистира да су Словени народ који је настао тек у шестом столећу. Такве публикације се издају чак и у Москви – дакле, од стране Словена.

Онда преко стварања те младе нације испада да су Словени покорили или заузели просторе неких старијих нација. Па онда испада да су Срби отели земљу, не знам, Албанцима, Румунима, у новије време и Бошњацима, Пољаци да су населили немачке земље, Чеси да су населили немачке земље, Руси да су преузели балтичке земље, Калињинград чак, од Немаца, што је, просто, логичка бесмислица. Али, ето, тај привид се прави.

Велико је занимање за Немањински период. Ви, међутим, инсистирате на проучавању периода пре Немањина?

То је једна богата историја, ту се говори о римском освајању илирских простора, спомињу се нека племена чије потомке можемо да нађемо можда у Русији, али то нико није истраживао. Дрвени, на пример. Имамо нашу Масаду.

После тога, наша историја је била део светске историје. Значи, нисмо ми неки споредан народ ни по бројности – говорим сада и о Србима и о Словенима, односно о Илирима као нашим прецима. Споменуо сам апостола Павла и успостављање хришћанске Цркве на нашим просторима – о томе постоје, наравно, и докази.

Е, сада, само у провинцији Далмацији, дакле у оној коју је Ираклије дао Србима, појављује се један тип цркава, од почетка, од четвртог столећа, каквих другде нема. Уобичајено је да се подижу базилике, као епископске цркве, а у провинцији Далмацији постоји тип цркве основе крстолике, која је, по свој прилици, имала четвороугаону

куполу. Ту сад долазимо до тог ко је то смислио и до неких наших, условно речено, црквених отаца, који су у куполи видели Небески Јерусалим, што опет има своју причу кроз векове. Такве цркве први пут грађене су у четвртном веку, па петом, шестом, седмом, и онда их наша Црква полако преузима и преноси у Средњи век, и последња таква црква, која води порекло из таквог распореда просторија, јесте Бањска краља Милутина. Тек онда надвлађује византијска – крстообразна основа са кружном куполом, То је континуитет који траје кроз седми, осми, девети, десети век и тако даље.

Ми смо у седмом веку имали кнежевину. О њој се веома мало зна, али смо имали манастире, не један, имали смо црквену организацију, о којој се мало зна и нема писаних података, али имамо остатке. Прво значајније археолошко сведочанство је налаз крстионице кнеза Вишеслава, која се данас налази у Сплиту, а откривена је у Венецији, па је за време Другог светског рата пребачена у Хрватску. Не зна се тачно њено порекло, али први по имену забележени српски кнез на тлу Далмације је кнез Вишеслав, и то управо у време борбе са Франачком, са Карлом Великим, која је покушала да освоји Далмацију као део Западног Римског царства. Ми смо успели да се одбранимо. Оно што је важно је да је кнез Вишеслав миропомазани владар, иначе не би било његово име на тој крстионици, коју је платио свештеник Јован (Јоханес). Значи, он је миропомазан владар, крунисан у сопственој цркви – њега је крунисао архиепископ српске цркве. Све се то дешава око осамстоте године, а Ви отворите историју српског народа и испада да смо ми последњи крштени народ у југоисточној Европи, крштени после Бугара... Па то је апсурд. Јер ми за то имамо и доказе. То је логичка бесмислица.

Предање и историја
Цркве Срба
у светлу археологије

Ђорђе Јанковић

ХРИШЋАНСКА МИСАО

Насловница књиге Ђорђа Јанковића [Предање и историја Цркве Срба у светлу археологије](#)
(Фото: Википедија)

И тако даље, можемо да наставимо кроз векове. Кнез Свети Јован Владимир. На пример, мало ко зна да је он можда срео руског кнеза Владимира, јер је руски кнез Владимир боравио негде на овим просторима... Он је напао Самуила, победио, али су после склопили савез. Пошто је Србија била у одређеним односима са Самуилом, није искључено да су се они упознали негде овде, на подручју Београда. Просто, постоји огроман простор за истраживање. Војиславићи, краљ Михаило, краљ Бодин – они су се трудили да издејствују самосталну цркву за Србе која би била словенског језика, чему се противила и Византија, намећући грчки језик, и Рим, намећући латински, а Студеница је произашла из цркава које су они градили, као конструкција, од цркава које су имале четвороугаоно постоље, као оне цркве из касноантичког и рановизантијског времена. Тако да, ето – континуитет, континуитет, континуитет од почетка, тако да Немањићи долазе као нека круна изнад свега тога. Наравно, и о Немањићима може да се пише, јер је много тога непознатог. У поморју, у црногорском приморју, постоје дворци наших владара, Немањића, сачувани, са спратовима. То нико не зна. То су сада манастири. Ви можете да уђете у те зграде којима се шетао цар Душан или деспот Ђурђе Бранковић.

Ко су и одакле су Срби?

Данас има много наука које се баве том проблематиком. Археологија још није у стању да да неке поуздане одговоре – континуитет о ком сам говорио у Средњем веку не може да се успостави кроз праисторију, али гледајући генетику и разне друге природне науке, произлази да је порекло и Срба и Словена са нашег простора. Археолошки гледано, види се разлика између нашег неолита и германског неолита. Куће у неолиту у старчевачкој култури су мале, четвороугаоне, у винчанској у просеку са две одаје, а у култури Средње и Западне Европе куће су дугачке и по педесет метара – значи, сасвим је другачија породица, живи се у неким родовским заједницама, матријархат... Те разлике постоје још од неолита и могу тако да се прате. Али онда долази једна епоха смутњи – енолит, бронзано доба... Ту губимо помало археолошки траг. Онда долазимо до цетинске културе, која настаје – ту археолози још нису сагласни – крајем енолита и почетком бронзаног доба, значи пре неких четири хиљаде година, рецимо. Од тада може да се прати динарски тип, антрополошки, што значи преци Илира од цетинске културе. С тим што та култура, наравно, није хомогена...

То би било порекло Илира, с тим што би Срби били потомци Илира у Далмацији, дакле цетинске културе, а Словени панонских Илира, дакле од Посавине, па кроз тамо доле Дунавом, и доње Подунавље.

Има ли наде да српски народ поново постане снажан и самосвестан?

Наде увек има, само да се мало позабавимо собом, да знамо ко смо и шта смо, и мало мудрости да не ударамо главом у зид који не можемо пробити, него да се мало другачије организујемо. Сваки Србин може да да допринос свом народу ако је свестан својих предака и онога што дугује прецима, и шта су они све учинили, не само за наш народ него

за човечанство уопште, и да размишља о будућности – да и будућа поколења треба да буду на том путу. Ту може да игра велику улогу археологија. Кад бисмо имали археолошки музеј, грађани би у тим музејима могли да виде каква је била прошлост, и стекли би самопоуздање...

стекли би самопоуздање...

Једна ствар је предање, па ми знамо да смо хришћани од тог времена, па ми носимо то у себи на овај или онај начин, а друга је ствар кад Ви то покажете. Између Беле Цркве и Вршца постоји вероватно најстарија црква на свету, из доба апостола Павла. Не кажем да је он баш тамо био, али тамо је нађена једна остава предмета хришћанских, вероватно делови одежде првиепископа. Нађено је брачно прстење са хришћанским симболима. Значи, можемо да реконструишемо тај амбијент ширења хришћанства у првом столећу, и да то упоредимо с апокрифима апостола Павлу, итд.

Препис, наслов и опрема: **Стање ствари**

<https://stanjestvari.com/2023/12/23/djordje-jankovic-nasa-crkva-je-apostolska/>